

L'À:SENYERA:FEDERÀL

Porta-veu de la Joventut Republicana Federal

Any II	REDACCIÓ: August, 15, baixos ADMINISTRACIÓ: Plassa Olózaga, 10, ent. No responém dels articles firmats.	Tarragona 5 de Janer 1908	Preus de subscripció Catalunya y Nacions ibèriques, trimestre. 1'50 pts Estranger..... 2'00 »	Nom. 14
--------	---	---------------------------	---	---------

CAMPANYA SOLIDARIA pel Sufragi Universal

Ciudadans:

Se us convida al gran miting que tindrà lloc al TEATRE PRINCIPAL d'aquesta ciutat el diumenge, 5 de Janer, a les tres de la tarde, y en el que parlaran els següents representants de Catalunya:

- DON ALBERT RUSIÑOL
- „ JAUME CARNER
- „ JOSEP M.ª VALLÉS Y RIBOT
- „ JOAQUÍM SALVATELLA
- „ JULI MARIAL
- „ EUSEBI COROMINES
- „ FELIP RODÉS
- „ EDUARD CALVET
- „ JULIA NOUGUÉS
- „ RAMÓN MAYNER
- „ JOAN CABALLÉ

Tarragona 3 de Janer de 1908.

La Comissió.

Notes setmanals

La tasca maurista

Una vegada aprovats els pressupostos el senyor Maura s'ha sentit satisfet y tan omnipotent com avants. Ha reaparegut la seva superviosa figura d'imperator hi ab una gesta olimpica ha fet cuestió de gabinet la aprovació de la llei de reforma d'administració local en lo que fa referència a les representacions corporatives.

Es indubtable que'l fet aquest enclou un ret a la consciencia colectiva de Catalunya y nosaltres, els catalans qu'hem fet professió de fe democrática y autonomista, estém obligats a recullir el quant y fer sentir nostra veu y nostra orsa pera que'l mallorquí no logri els seus desitjos.

Sería una vergonya tremenda que'ns posaria al nivell dels pobles barbres el permetre que passés sens protesta aquesta imposició que tan greument fereix una de les mes capdals conquestas dels nostres pares, la implantació del Sufragi Universal.

Si això no fos prou se pren pretex del llansament d'unes bombes, que qui sab d'ont han sortit, per suspèndre les garanties constitucionals, en lo que s'erefereixen a desterro y registres domiciliaris, a les províncies de Barcelona y Girona, facultant a les autoritats civils pera desterrar als sospitosos.

Aixó últim, que no tindria cap importancia si la policia estés a la altura de la seva missió, constitueix, avui per avui, un greu perill pera la majoria dels ciutadans, que per la sola denuncia d'un mal intencionat o d'un ambiciós poden veures embolcallats en les malles d'aquesta disposició gubernativa.

Se fa precis una forta campanya dels elements radicals de Catalunya a fi de que d'una vegada per sempre sigan respectats els drets que tenim com a homens y com a ciutadans del estat espanyol.

Del Mestre

Lecciones de controversia federalista

II

Imposible parece que hombres cultos abominen de la federación como del mayor de los males que pueden afligir á la Patria. Concebiríamos que exagerasen, si se tratase de un sistema totalmente desconocido que no tuviese realidad alguna en el mundo. La tuvo en las pasadas edades, y la tiene en la edad presente. Rige en Suiza, tan civilizadora como suntuosa, y en la vieja Alemania, hoy rejuvenecida por sus modernas instituciones. En América constituye la organización de muchas naciones, principalmente la de los Estados Unidos, la más rica, la más adelantada y la más libre del mundo. Si sistema hay que pueda ser juzgado por la experiencia, es el que nosotros defendemos.

Por la federación se supone, equivocada y maliciosamente, que corren las naciones el riesgo de dividirse. Nunca tuvo la Nación alemana mayor consistencia que la que adquirió por la Constitución federal de 1891; la de los Estados Unidos ha ido sin cesar ganando territorios poblados por las más heterogéneas gentes, sin que haya de hacer esfuerzo alguno por conservarlos. Si con motivo de una cuestión tan grave como la de la esclavitud, que habfa podido quebrantar la Nación más unitariamente regida corrió el peligro de escindirse, bravamente la afrontó y la conjuró, y hoy, por nuestro mal, sigue íntegra y fuerte.

No luchó allí un Estado con la Nación, sino los estados esclavistas con los anti-esclavistas. Ningún Estado, ni aun entre los adquiridos por compra ó por fuerza de armas, ha querido jamás separarse. ¿Cómo lo habia de querer, cuando todos, en lo que á sus intereses particulares toca, viven tan independientes como si no formaran parte de la Republica? Sólo en los intereses nacionales, sólo en los que á todos los Estados afectan, ha de acatar los poderes de Washington.

Los acatan, como se ve, aun en las cuestiones que exigen sacrificios de dinero y de sangre. En la pasada guerra, se ha resistido allí ningún Estado á dar su contingente en hombres, á pesar de no haber podido ningún padre redimir á sus hijos? Mozos de todas clases y condiciones, aun de las más acaudaladas, fueron á arrostrar en Cuba los furores del clima y de la guerra.

Dícese que aquí está hace siglos constituida la Nación, y es insensato querer reconstituirla. ¿Dejará la Nación de ser Nación porque la restablezcamos sobre nuevas bases; porque volvamos á las antiguas regiones y las hagamos en su vida interior autónomas; porque quitemos al Gobierno central el derecho de darles la pauta por que han de regirse; deslindemos la vida regional de la nacional y demos á las dos la debida y posible independencia? Autónomas fueron casi todas nuestras regiones. Por la violencia dejaron de serlo. ¿Y ha de ser ahora poco menos que un crime devolverlas sus perdidos derechos. Lo que por privilegio antes gozaron, por ley común queremos ahora que lo gocen. Las regiones todas queremos igualmente libres. Por hacer libre al individuo hemos peleado constantemente; por hacer libres el Municipio y la región luchamos ahora y lucharemos mientras nos quede un destello de razón y un hálito de vida. Partidarios ardientes de la libertad, la queremos en todos los hombres y en todas las sociedades que los hombres construyan.

Es de almas cobardes temer la mudanza que propiamos. Si tales hubiesen sido los nuestros padres, todavía viviríamos bajo la espada de los Loranas y el cetro de los reyes absolutos. Reformas más transcendentales que las

que proponemos se han realizado en el presente siglo.

F. PI Y MARGALL.

Benvinguda

Representants de Catalunya que veniu a honorarnos posant a Tarragona la primera pedra d'aquesta obra de lliberació qu'heu emprés en bé de nostra terra y en defensa del sufragi universat: Salut.

LA SENYERA FEDERAL y ab ella tot el poble lliberal tarragoní vos remercia el seu agraïment y es posa al vostre costat com sempre.

Per la Llibertat y per Catalunya! Via fora els déspotas!

D'iberisme

(Impresions sobre un llibre)

Poques, molt poques vegades he fruit una satisfacció tan fonament falaguera com la qui rebé al llegir l' «Iberisme» de Ribera y Rovira.

Verdaderament, el meu nacionalisme, el meu autonomisme es el autonomisme y el nacionalisme exposats per l'autor de «Iberisme» en llur capítol de «Autonomisme federador» perque les nostres aspiracions, nostres anhels de deslliuransa y regeneració no poden ni deuen reduir-se pas al sol terror de Catalunya ni reclourers en un migrat ideal de capelleta, en un egoisme sectari incapàs de sentir ni de crear una forta corrent de amor envers els demés pobles d'Iberia.

Pera sentir els ideals grans es precis tenir ànima de poeta oberta al sol de les aspiracions progressives y enlortida per l'esperança del temps y aixó es innegable que ho posseeix en gran superlatiu el distingit autor del llibre que 'ns ocupa.

Veigin per mostra un retall:

«Es clar que avui no seria polític ni encertat donar a l'autonomisme catalá un caràcter obertament iberista. Catalunya ha de perseguir avants de tot el reconeixement de la seva personalitat, i una vegada conseguida aquesta, podrà ésser l'iniciadora o potser la cooperativa del moviment de Lusitania. Heus aquí perque es savia avui la política catalana quan reivindica la nacionalitat; bo es també que desvetlli les regions, bo que les agermani, pero aixó no es finalitat, es medi: fem regionalisme pera fer demá hispanisme, iberisme. Preparat el terror extenent la nostra campanya d'un indret a l'altre de la península i alegremnos que Portugal combregui en els nostres ideals, que ell es una de les nacionalitats que fan l'equilibri de l'Hispania, Castella no 'ns ajuda: per aixó anem contra l'oposició de Castella, i dia vindrà que pera salvar la seva existència nacional, demanará fer costat a les nacionalitats hispàniques.»

Quan aquest dia vingui, quina serà la situació dels pobles peninsulars y quin el resultat de les concessions autonòmiques? Un Imperi? Una Federació?

La forma de govern monàrquica s'oposa a la conquesta dels ideals autonomistes: aquests requereixen descentralització desmembració d'atribucions del centre, i el centre tendeix a l'absorció, a l'augment de prerrogatives. El principi d'autoritat, la sobirania pot avenirtse i certes i determinades concessions autonòmiques, pero aquestes, per lo que han d'ésser limitades no resolen el problema del reconeixement i exercici de la nacionalitat catalana: per aixó s'affir-

ma lògicament que l'aspiració autonomista pot sentir-se avui dintre un régim republicà o monàrquic centralistes. I s'es logic de moment el donar una importancia secundaria a la forma de govern i essencial al reconeixement de la nacionalitat autonoma.

El nostre autonomisme—en son aspecte definitiu d'hispanisme, d'iberisme—prescindeix del centre, dedicant exclusivament les seves mires a la firmació nacional de l'existencia de Catalunya i a l'assentiment d'aquesta existencia pels pobles peninsulars. Però, i més tard, quan la seva darrera evolució l'autonomisme catalá, per la seva potencia iniciadora, faci política hispànica? Allavors se fa impossible l'égim monàrquic, per l'impossibilitat del sacrifici d'una dinastia. (1) Tampoc els pobles hispànics poden fundar un Imperi, perque aquest necessita un tirá, un dictador, una nacionalitat que s'imposi—la Germania fundada un imperi mercés a l'hegemonia de la Prussia,—perque s'atentaria a l'igualtat; l'imperialisme catalá ha d'ésser remodelador, revolucionari en el sentit de refer l'Estat peninsular, no con un desig d'hegemonia; imperialisme tutelar, dogmàtic, garantia de la llibertat dels pobles iberics. Tampoc pot realisar-se l'ideal definitiu en un régim republicà unitari, a la moda francesa, pel seu odiós uniformisme. Sols un régim federatiu pot resoldre'l problema hispànic respectant l'igualtat, afavorint la fraternitat i garantint la llibertat de les tres nacionalitats federades.»

No vull acabar sense fervos notar la diferenciació natural y lògica, que fá en Ribera y Rovira de la península iberica en tres nacionalitats distintes y ben definides pel seu parlar: la galaico-portuguesa, la castellana y la catalana que ocupa també les illes Balears.

«Son tres zones geogràfiques, tres rauxes verticals i paraleles de dalt a baix de la península hispana. Qui del reconeixement d'aquest fet natural ne sabés li pogués arrencar tota una política peninsular, ben segur que donaria a Espanya la gloria i el benestar dels pobles que viven en conformitat a la llei de la seva naturalesa.»

Aquesta darrera manifestació es la que'm fa estrenyer més i més els vincles espirituals ab mon distingit company Sr Ribera y Rovira.

Quin dupte hi há de que qui somnia ab federar les tres nacionalitats iberiques es un idealista a la moderna a qui no's pot taxtar d'egoista ó exclusivista? I si's te en compte que l'autor de «Iberisme» pertany a la dreta catalana hi haurá qui s'atreveixi a calificar de reaccionari el moviment nacionalista catalá?

Afirmar aixó es otorgarse a si mateix una patent d'incapacitat política o una credencial d'anticatalá.

Sols ana aclaració'm resta fer al senyor Ribera y Rovira y es que jo,—discrepant d'ell en aquest punt—entenc que l'federalisme den Pi y Margall no es federalisme de regions y provincies, entenent com a tals les històriques, les formades arbitrariament pels governs centralisadors, sino d'aquelles altres provincies y regions que nosaltres solém dirne comarques o nacionalitats.

Per quelcom es un aforisme francés alló de que «el nom no fa la cosa».

J. BRÚ FERRER.

(1) Veg's Bruno: A modernos publicistas portugueses. (Imp. Celso & Irmãs, Porto, 1906).

Celebritats Mondials

Josep Rizal

Rizal! Qui al pronunciar el cognom el martre filipí no es sent humitejats als ulls?

Rizal, pensa privilegiada, impulsor del moviment lliberador de la perla d'Orient ó el Jesucrist modern sacrificantse per la redempció d'un poble oprimat donant ab la rialla a flor de llavis s'preciosa vida en holocaust a la sacrosanta llei de l'Autonomia.

El 19 de juliol del any 1861 va naixer el nostre biografiat essent posat en un convent de jesuites ont cursá les primeres lletres.

Esprit innovador y verdader idolatra de la Llibertat cercá en ella el verdader ideal, y en sa esmersá sacrificá totes ses energies y entusiasmes.

Dotat d'una cultura extraordinaria tingué a Espanya estudiant a Madrid Filosofia y Lletres y Medicina, viatjant després per l'extranger ont completá llurs extensos coneixements, podentse dir que Rizal fou un savi, un celebrat escultor y ademés un eminent llingüista puig estava en posició de varis idiomes.

La publicació del seu simbolic llibre «Noli me tangere» fou el fénix que rebifá ls cors filipins y al ensemps l'arma que li tenia de segar la vida. Els frares veigeren en aquelles sublimes págines compromesa sa obra y tractaren a son autor de filibuster y traïdor a la patria declarantli odi mortal.

Sa familia fou perseguida ab sanya, y Rizal al veures ferit en sos afectes mes íntims aná a defensar als seus essent deportat a Mindanao y d'allí a la presó de la Real forsa de Santiago a Manila.

La revolució iniciada pel «Katipunan» y p'ons enemics una base per enredar un procés en el que sel sentenciá a mort.

Posat en capella escrigué l'immortal oda «A Filipinas glorioses págines ont rumbeja l'ànima infinitament gran del martre de la Llibertat.

Y arribá l'fúnebre dia 30 de desembre. Quan el sol trencava'l vel de boires exint esplendorós, fou traslatat de la cel·la al camp de Bagumbayan, lloc senyalat per la seva execució.

Oim al heroe despedirse de la terra encantada que l'veigé naixer:

«Yo muerdo cuando veo que el cielo se colorea y al fin anuncia el día tras lóbrego capúz, Si grana necesitas para tener la aurora vierte la sangre mía, derrámala en buen hora, y dóbrela un reflejo de la naciente luz»

«Mi patria idolatrada, dolor de mis dolores, querida Filipinas, oye el postrer adiós! Aquí te dejo todo: mis padres, mis amores; voy donde no hay esclavos verdugos ni opresores; donde la fé no mata, ¡donde el que reina es Dios!»

Se consumá el sacrifici. L'alosa matinaera refilá sentida cansó per l'ànima den Rizal, y enterra quedá tota la llibertat d'un poble convertida en un pilot de carn acribillat de bales.

H.

De Vilaseca

El passat dissapte dia 28 del corrent, a les nou de la nit, el senyor A. Andreu y Cabestany, en l'espaiosa sala del Centre Republicá, doná una conferencia en la que glosá el tema Política lliberal de Catalunya, hi fou escoltada per nombrosíssima concurrencia.

El conferenciant historiá els vells partits republicans, y posá de relleu la llur esterilitat; y en gran manera, la de tota acció republicana no catalana, pera evi-

denciar que'l ver ideal de democracia, sols existeix hi te fondes arrels a Catalunya, causa eficient pera que la Solidaritat, fes tan bella florida en la nostra terra.

Després esplicá detalladament, lo que significa el mot Nacionalisme, que no es altra cosa, digué, que'l desitg de consagrar la patria catalana com a poble qu'ha d'exercir plenament la llur integral sobirania; ja que, consagrada está per la naturalesa la tradició, l'història, la rassa, l'idioma, etc., aspiració absolutament congruent a tota innovació progressiva y a tot principi avensat, futurista.

Seguí diguent que'n la política lliberal de Catalunya, ha d'actuarhi d'una manera marcadíssima, aquí sta novella comunió Nacionalista republicana, que sintetisa la vera aspiració del poble democràtic, ja emancipat dels vels prejudicis que la falsa democracia espanyolista l'hi havia contagiá.

Parlá també de l'insana obra que'n Maura realisa y de l'actitut que respecte la llur cosa observen els homes de la dreta, pera marcar la conveniencia de que tant als pobles rurals com a les urbs de Catalunya s'abracin a la bandera que porta ls bells mots de Nacionalisme, Democracia y República, per si'ls elements de l'esquerre catalana's desideixen a realisar una forta campanya d'oposició, el secundi briosament el poble lliberal de Catalunya.

Acabá'l conferenciant parlant del futur congrés de Joventuts Republicanes que ha de celebrarse a Barcelona, y de l'alta conveniencia que tenen els joves liberals d'asociars y d'entrar en lluita pels ideals progressius que regiran la Catalunya de demá.

Els aplaudiments que seguien després d'haver parlat el orador, fa creuer qu'apesar d'ésser ells els que per volta primera han propagat a n'aquesta vila els principis nacionalistes republicans, he podém dir que hi floriran esplendidament.—El corresponsal.

De teatres

Centre Federal

Les tres comedies en un acte «Un desenganx», «El de dalt y els de baix» y «Casa de boijos», foren les que la Secció Dramática del Centre posaren en escena'l prop-passat diumenge, agradant forsa a la concurrencia que hi assistí, essent molt aplaudits tots quants interpretaren algún paper de dites obres.

Demá diada de Reis, celebrará la Secció Dramática son benefici, composantse'l programa de dues escollides obres. El drama en tres actes «El Presidiari marcat» y la represa de l'aplaudit juguètic còmic catalá en un acte y en prosa «La carta delatora», original de nostre company de redacció En A. Ribas Llagostera.

En abdues obres hi pendrá part la Srta. Baseda.

Els hi desitjem una bona entrada y forsa aplaudiments.

Ateneo Tarraconense

La sarsuela «La Camarona» es una obreta que's fa agradable per la vis cómica ab que'l autor de la lletra va saberla amaniar; ab tot, el tercer cuadro, es un vic alegre, sols un vic. Creiem que en aquesta obra s'hi ha lluit mes l'autor del llibre que'l de la música. L'interpretació, bastant bé per part de tots els artistes.

Cal fer remarcar que la represa de les conegudes y sempre aplaudides obres «La Revoltosa», y «La fiesta de S. Anton», foren dos éxits per la companyia.

Atenú de Tarragona

Grandiós concert públic que donarà el «Orfeo tarragoní» ab ses tres seccions avui diumenge 5 de Janer de 1908, a dos quarts de deu de la nit, en el Teatre principal (Atenú de Tarragona), baix la direcció del seu Mestre director En Josep Gols y ab la cooperació de les professores N'Esperansa Oliva y Na Josepa Angela:

PROGRAMA

Primera part

Himne a la Senyera, Gols, (per les tres seccions). Primavera eterna, Morera, (per les tres seccions).

La gatu y en Belitre, Pujol, (per les tres seccions).
Ave-Verum, Mozart, (per les tres seccions).
L'Emigrant, Vives, (per la seccio d'homes).
Los Pescadors, Clavé, (per la seccio de homes).

Segona part
Plany, (estrena), Morera, (per la seccio d'homes).
Lo senyor mestre, (estrena), Canço popular, (per les tres seccions).
Plegaria a la Verge del Remei, (estrena), Millet, (per la seccio de senyores).
Fum, fum, fum, (estrena), Gols, (per les tres seccions).
Lo Rossinyol, (estrena), Mas y Serracant, (per les tres seccions).
La mort de l'Escolá, Nicolau, (per les tres seccions).
Els Segadors, Morera, (per les tres seccions).
Augurém un ple a vessar.

Plecs y esquinsades

Consiguem ab vera satisfaccio, que apesar de tot quant s'havia dit, obra segurament d'alguns maliciosos.
Molt bé per l'Orfeó Tarragoní, i are els maliciosos que rabiin.

El diari catolic La Cruz toca molt sovint campanes y quins repics sonen molt malament.

En son nombre corresponent al 25 del passat Desembre, diu en el article de fons titolat «El gran Maestro» que ls tres dogmes Llibertat Igualtat y Fraternitat qu'orgullosos ostenta la Revolucio son tres plagios groseros de la doctrina de Cristo perpetrados por los que le han declarado la guerra del Progreso.

Senyora Cruz, anem a pams. La trilogia Llibertat, Igualtat y Fraternitat no son tres tragis com vosté suposa puig nosaltres no fem res mes que seguir les doctrines del gran Mestre, del que per redimir l'Humanitat el torturaren en el Gólgota, y en prova d'aixó esbrinem qui mellor practica les seves doctrines, si vostés ó nosaltres.

Els qui se anomenen los deixebles son els que practicaren la Llibertat torturant a tots quants com ells no pensaven, proves: els temps inicuos de l'inquisicio en que amparats ab el nom de Jesucrist feren martres en lloc de sant.

La seva Igualtat es també tan disculible que Jesucrist si ressuscités tornaria a treurer als mercaders del Temple, y en quant a la Fraternitat que gasten, Nakens pot contestarlos.

Creguins la Cruz; miri bé lo que escriu y no posi ls peus a la galleda sino sera cuestió d'exclamar parodiant a un amic que coneix ben bé'l panyo.

Molt mes dolents que ls jueus son per Cristo els cristians, qu'aquells van matarlo un cop y aquets el matan cad'any.

Mentres a les altres cambres discuteixen acoloradament els paters de la Patria sobre la noua llei d'emigracio, aquesta continua, y no passa dia sens que familiars senceres fugin vers un pais mes hospitalari.

Senyors oligarques, volen un remei senzilli, factible, y que tallará de soca y arrel l'emigracio?

Si? Dons comensin per donar a les comunitats obreras les terres públiques. Ls que s'anexiona el Govern com a bens nacionals y ls latifundis propietat d'uns quants rics que no els cultivan, y ja veuran com al propi temps que eviten l'emigracio fomenten el treball.

Aque-ta es la panacea qu'acabarà ab lo mal, de lo contrari l'emigracio continuarà per mes sessions y discursos que's fassin. Fets y no paraules es lo que necessita'l poble.

Els negocis de Roberto y les cabres. Desde primer d'any que el ví, ab motiu de la supressio del gravamen del consum, va deu ó quinze céntims mes barato per litro, y desde igual fetxa per via de compensasio s'ha aumentat la carn un ral per kilo.

Com que hem sentit a dir que dintre pocs dies sofriran també un augment els preus de l'oli, sal, carbó, peix, tocino, etc. bé podem afirmar qu'hem fet un negoci roldó. Sort que tot aixó ho arreglarán els revolucionaris lerrouxistes qui sino qui sab ont aniriam a parar.

El corresponal a Tarragona del diari lerrouxista El Progreso es comprén que's troba tan desocupat que no sabén que fer fa cròniques, sense cap ni peu, propies pel fi a qu's dediquen, que no es altre que entretenir als tontos.

Per aixó els nostres conspicuos no volen pendre la molestia de contestar los y la colla Natura continua fent ballarugas com si tal cosa.

Nostre confrare La Cruz per boca de ganso com sol dirse vulgarment, posa el crit al cel contra les peticions d'indult den Nakens, Mayoral i Ibarra dient que'ls peticionaris tradueixen la clemencia per justicia y que dirien desentranysats als qui s'hi oposessin essent els mateixos que demanen la forca para en Nozaleda que es segons La Cruz casi tan immaculat com la Verge.

Pobreta Cruz! Com confón les coses! No cridava el poble contra en Nozaleda, no, cridava contra'ls causants de la desastrosa mort den Rizal, contra els calumniadors del lliberal martre filipi, contra els aixecadors de catafalcs y fogueras.

Y recordi també La Cruz que els seus partidaris han sigut sempre els seráfics impulsors de la fé pel carinyós procediment del torno y el polro inquisitorials.

Are prengui tita y desfoguis parlant de humanitat, fraternitat y germanó entre els homes y els pobles.

Segons hem sentit dir, la setmana passada estigué a punt d'esser víctima de les males arts d'un curandero sodomita el nostre bon ami Artur Ramos.

Com que'l assumpte está sub judice ens abstemim de fer comentaris agredolosos.

Avis importantisim: Senyor Gobernador: En Jordi, el célebre Jordi, aquell de les orells, sofreix tals estirades desde que ha arribat a aquesta ciutat, que ls té destrosades per complert.

També s'ens assegura que hi ha BONES y MALES noti-ies sobre un tapet vert que han trobat quisquns cafeters fet ab retalls de moltes butxaques dels treballadors tarragonins.

Vaigih a veure que's farà un ttp de riure o de plorar, segons el cutis.

Solts y noves

Hem tingut noticies de que'l nostre estimat amic y colobrador En Ramón de P. Martorell, de Sant Feliu de Llobregat, es troba ja bé de l'enfermetat que'l havia obligat a fer llit.

Ens en al grém moltíssim y confiém en que prompte les columnes de LA SENYERA as veuran honrades ab algún dels seus agradabl-s escrits.

Ha presentat la dimissio del càrrec d'oficial de Secretaria de l'Ateneu de Tarragona'l nostre company En A. Ribas Llagostera, qui'l desempenyava desde Setembre de l'any 1906.

Sabém que en breu donarà un concert en aquesta ciutat, el jove professor de música del Col·legi Model de San Feliu de Llobregat, nostre compatrici En Josep Sentis.

Ahir aparegué a Barcelona el primer nombre del setmanari nacionalista republicà La Revolta.

Forman la redaccio del esimentat confrare distingits amics nostres aixis es que abstindrém de ferne el seu elogi limitant nos a pregar a tots els amics no deixin d'comprarla.

Durant la passada setmana hem tingut el gust d'estrenyer la ma de nostres distingits amics En J. Pons y Pagés y En A. Rovira y Virgili del Poble Catalá de Barcelona.

El congut industrial y representant de Tupinamba, en aquesta ciutat En Joa-

Roset, ha tingut la delicadesa d'enviarnos un bonic calendari.

També el Sr. Garay ens n' ha remés un de molt artistic de la Companyia de Segurs «La Catalana».

Agraim l'obsequi

Nostre particular y benvolgut amic En Francesc Nel-lo, al ensemps qu'ens ofereix son non establiment de llibreria y papeleria ens ha obsequiat ab una botella de tinta y cinc hermosas postals.

Agraim moltíssim la finesa desitjantli forsa prosperitats.

Hem visitat l'establiment que's fa forsa recomenabl estant montat a l'altura de's mellors en sa clase y estém seguos de que'l públic trovará en ell economia y bon gust artístic.

Hem rebut el primer nombre del periódic quinzenal El Rossinyol que ha comensat a publicarse a Reus.

Establím el cambi.

El dijous últim foren entregades al senyor Gobernador civil las 500 ptes. que s'arreglegaren, ab destí als damnificats per las inundacions d'aquesta provincia, entre les següents entitats de Torredembarra:

Table with 2 columns: Entity name and amount in Ptes. Total 500'00

Rebi el poble de Torredembarra nostra és coral salutació per llurs sentiments amantaris.

Copiem y fem nostre el següent solt del Secció de Tarragona:

NUEVOS ATROPELLLOS.—Aqui parece que todo el mundo tiene derecho para tropellar y aniquilar al comercio. Ante-yer nos ocupábamos de las trabas que al comercio de piperia pone el ingeniero de las Obras del puerto, que se ha convertido en otro señor de vidas y haciendas, entorpeciendo la buena marcha del comercio.

Ayer fué la idiosa arrendataria de consumos la que molestó al comercio de exportación de vinos.

Porque sí y porque le dió ayer al arrendatario de consumos su real gana, todos los bocoyes de mistela que entraban en la ciudad, de tránsito para el muelle, fueron vejados, siendo así que la Arrendataria, en las operaciones de tránsito no tiene otra obligación que extender la papeleta correspondiente y acompañar los carros de tránsito hasta el muelle de salida.

Otro de los abusos que cometió ayer la arrendataria de consumos fué el obligar al comercio a pagar por cada bocoy de mistela que iba a depósito 3'25 pesetas, siendo así que este impuesto convenido con el comercio, para evitar molestias, se refiere solo á los alcoholes.

De seguir las cosas así el comercio de baldos no tendrá más remedio que levantar sus domicilios y trasladarse á los pueblos vecinos, puesto que no le será posible continuar dentro del casco de la población.

¿Qué hace el señor delegado de Hacienda, que no impide tanto abuso?

¿Que hace nuestro alcalde?

Esperamos que dichas autoridades se mirarán las cosas que denunciemos como propias y harán entender á la Arrendataria de los consumos que aquí no somos una abuela y que se nos debe tratar como á pais civilizado.

Creemos que el comercio todo debe mirando por sus intereses, unirse y hacer entender al señor delegado de Hacienda que no están dispuestos á sufrir de nadie vejámenes como sufren en la actualidad.

La Arrendataria de consumos busca que se haga jarana para salvar sus perjudicados intereses, ocasionados por la desgravación de los vinos y la supresión de los derechos de consumos á los trigos y sus harinas, y por eso no se para en barras para que estalle el conflicto.

Con un acto de energia por parte del co-

mercio se acabarian tantos abusos y molestias que arruinan á Tarragona.

El divendres prop passat fou víctima d'un accident del treball en la semoleria de Recasens, el nostre bon amic En Josep Masdeu, President del Comitè local federalista.

Sentim vivament la desgracia sofrerta per nostre amic y acompanyem en son dolor a la familia Masdeu, desitjantli an aquest un prompte restabliment.

Air degué contraure matrimoni nostre amic En Antón Argenté.

Suposem que anirà a pasar la lluna de mel a fora.

Li desitjem que siga eterna.

Nostre estimat amic y correligionari En Ferrán Asamá obrirá avui en els baixos de la Rambla de S. Joan núm. 41 un nou saló de limpia-botas montat ab tot gust.

Els preus verament económicos establerts per dit servici y la reconeguda amabilitat de nostre amic el fan recomenabl de debó. Li desitjem moltes prosperitats.

Hem sigut atentament convidats al concert que aquesta nit donara en el «Ateneu de Tarragona», el «Orfeó Tarragoní, á les nou y mitja de la nit.

En altre lloc del present nombre donem compte de les pessas que cantarà dit «Orfeó».

La festa com es natural revestirá gran solemnitat majorment assistintli com sabem els diputats y senadors solidaris.

Agrahim el convit y farem els possibles per assistirli.

Aquesta nit la simpática societat «Centre Catalá», organísat per la Secció «Els Humoristics», anuncia lo primer ball de la temporada de carnaval.

Dat l'entusiasme que hi ha entre el jove de dita Secció, aqué't any promet un bon carnaval que cridarà molt la atencio sua.

Per falta d'espai ens veim im- rior? tats de publicar un remitit que'n les demo- més el partit socialista d'aquesta re fatal- Ho farem en el vinent nombre.

Literaries

Orféu

Orféu polsa la lira la lira ab cordes d'or y manyagues el cerclen les feres ab amor. Els deus ab delectansa l'escolten admirats, la rima de les notes va esbandintse pels prats. Gemegan les arbedres; mut resta'l rossinyol y vers el gai trovaire ne dirigeix son vol. Jamai la pensa humana tant d'art ne va fruir; Orféu la lira polsa y n'esbandeix sospirs. Per l'Euridice toca, la perfumada flor, la gaia entre les gaies, regina del seu cor. Per'xó tenen les notes sospirs, plors y renecs rialles y sarcasmes oracions y gemecs. Filtrantse dins la terra ne trenca ferms plenyals y l'armonia baixa vers la mansió dels mas. Alla plora l'Euridice el seu suplici etern eternament sent bur dels monstres del Aern. La música amorosa son timpan ha ferit somriu esperansa, bateja fort son. Pluton ab plerscolta, el cant ensimiat y a la bella Euridice li don'l llibtat. Son cor dur com les roques per fi s'ha ommogut... orféu altregrada la forsa ja ha vensut!

R. HOMEDES MUND

BODEGA VINÍCOLA

DE
DALMAU Y NIN

Especialitat en vins de taula, País y generosos a preus módics.
Unic diposit a Tarragona dels acreditats vins dels magatzams de Xerez Sanchez Romate, els quals s' expendran a preus sumament econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Teléfono nom. 67.

3, S. Agustí, 3.—Tarragona

PALLEJÁ FOTOGRAF

UNIÓ, 18
Casa fundada en 1863

Edifici construït exprofés pera fotografia

Reproduccions, ampliacions, postals, etc. y tota mena de treballs pels procediments moderns mes perfeccionats.

LA JOYA DEL CENTRO

DE
JOSEP RIOLA

22, Rambla de Castelar, 22.—TARRAGONA

Pera se taula, Priorats, Rancis y Generosos.— Oli pur de oliva.— Gran assortit d' am-
tenir anjlicors y aguardents de superior qualitat a preus molt econòmics. Xampany
desde 3 a 10 pessetes l' ampolla.

SE SERVEIX A DOMICILI

GRAN FÀBRICA DE CALSAT

PERA PÀRYULS

DE
CAVALLÉ Y MARQUÈS

CASA FUNDADA EN 1889

Afores de S. Francesc, 94.—TARRAGONA

AIGUES Y SALS DE MEDIANA DE ARAGÓN

Aigua mineral-natural purgant.— Pren de la ampolla 1 pesseta.
Sals naturals purgantes, depuratives, diuretiques, aperitives, lacsan-
tes, obtingudes per evaporació espontània de l' Aigua de Mediana de Ara-
gón.— Pren del frasc 2 pessetes.

Capseta Ideal La millor purga a l'alcans de tothom.— Cada
capseta conté 25 grams de Sals Naturals, Purgan-
tes de Mediana de Aragón; dosis més que suficient pera una purga: Pren 25 cén-
tims la capseta.

Sals Naturals perfumades al Thymol pera loció y bany. Sulfatades sòdi-
ques, obtingudes per evaporació espontània de l' Aigua de Mediana de Aragón.

Pes de 1/2 kilo, 3'50 pessetes; 1 kilo, 6 pessetes

Barrils per 3 banys, 12 ptes.; 5 banys, 15 ptes.; 7 banys, 18 ptes.

Toliettes intimas de les senyores. Irrigacions vaginales y rentats vulvars abra-
da dia. La solució de les Sals Thymolades, son lo millor remey y més eficaç des-
infectant pera prevenir y curar les afeccions de l' aparell genital femení.

CAPSETA SALS contenen 6 paquets pera 6 irrigacions, 1 pesseta.
Sals del Pilar pera preparar la més estomacal y econòmica Aigua de Tau-
la Sens rival en les afeccions del pador, fetge, ronyons y ventrell. Cai-
xate 10 paquets pera 10 litres d' aigua: 1 pesseta.

Uc diposit en aquesta provincia: P. REDON. Plassa d' Olózaga, 10, entressol,
TARRAGONA

PASTISSERÍA Y COLMAT

SARAH BERNHARTD

DE
LLUIS RIOLA

Gran laboratori de rebosteria y tota classe de pastells pera bodes, bateigs, etc.
Omplert, assortit en capsetes especials pera bombons.— Objectes de luxe, xampanyes,
ns y licors del país y de l' estranger.

Sant Agustí, 19.—Tarragona

FÀBRICA DE BRAGUERS

Y DE

Aparells ortopèdics (trencats)

Son molts els que venen braguers pero molt pocs els que n' saben construir.
Costa molt colomar un braguier, pero mes encare saberlo construir, puig avans de
plocarlo be es indispensable saberlo construir porque sense la ciencia y práctica de
onstrucció mal se pot adquirir la de colocació.

No us deixeu atraure per aqueixos aplicadors de braguers que desconeixent per
omplert llur construcció, anuncien la radical curació de les hernies o trencadures.

EL BRAGUER ARTICULADOR-REGULADOR sistema Montserrat, es el mes prác-
tic y modern pera la retenció o curació de les hernies per cròniques y rebelds que si-
nin.

Grans existencies de braguers petits de goma pera la radical curació de les her-
ies congénites o de l' infancia y tot lo que s' refereix a Cirurgia y Ortopedia.

Casa Montserrat, Unió, 34.—Tarragona

¡Prou sordera!

Sorolls y derrames de les ore-
lles.—L' acció de l' AUDI-
PHONE invisible. Innombra-
bles cures.

El descobriment de l' AUDIPHONE
invisible pera la curació de la sordera,
dels sorolls y remors de les orelles, que
a Fransa y a l' estranger ha causat la
mes gran emoció, el periódic *La Médi-
cine des Sens* la descriu magistralment
y la nova edició ilustrada que acaba de
sortir, deu posseir-la tothom.

Dels importants articles publicats per
aquell periódic, sobresurt especial-
ment: «Estudi erudit dels sentits de
l' oïdo y ls seus orgues».

L' origen y l' exposició de l' AUDI-
PHONE INVISIBLE; modo de funcionar
y son emplen; acció curativa en les afe-
ccions de l' oïdo.

COM S' ESDEVÉ SORD: correlació
inevitable entre la gola, el nas y les
orelles; *varies causes de la sordera*, etc.

Un estudi científic de l' anatomia fi-
siològica de l' orella donant l' exacte
funcionament de l' orgue auditiu, etc.

D' ont provenen els remors, els roda-
ments de cap els derrames de les ore-
lles, etc.

En fi: baix el titol de *Tribuna de les*
cures, un grapat d' observacions curio-
ses, de explicacions conmovedores, tria-
des de les mes interessants cures y les
mes recents relatives a la sordera, als
remors, derrames d' orelles.

Ab el fi de propagar les excel·lencies
de l' AUDIPHONE invisible y del pro-
cediment de l' Institut de la Sordera,
abrada dia

SE REPARTEIX GRATUITAMENT

el periódic *La Médecine des Sens*. Els
lectors qu'encare no l' hagin rebut, se ls
prega q' el demanin desseguida al Director
de l' Institut de la Surdité, 19, rue de la
Pépinière, Paris. *La Médecine des Sens*
els hi enviarà franc y sense cap gasto.
Consultes, tots els dies de les 10 a les
2 del mati y de les 3 a les 5 de la tarde.

LINEA REGULAR DE GRANS VAPORS

IBARRA Y COMPANYÍA Societat en comandita

SEVILLA

Pera Valencia, Ala-
cant, Cartagena, Agui-
les, Almeria, Málaga,
Cádiz, Sevilla, Bonanza,
Huelva, (admetent càrre-
ga pera Ayamonte y Isla
Cristina), Vigo, Marín,
Villagarcía, Carril, Co-
runya, Ferrol, Rivadeu,
Gijón, Avilés, Santander,
Bilbau, Pasajes, Sant Se-
bastiá, Bayona y Bur-
deus.

Servei ràpid eventual
pera l' Nord d' Espanya,
ab escala en els ports de

Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vi-
go, Corunya, Santander y Bilbau.

S' admet càrrega y passatger a preus re-
duïts.

Sortirà d' aquets port el pròxim dijous el
magnífic vapor espanyol

Cabo Quejo

de 2.500 tonelades, capitá P. de Beascochea.
Admetent càrrega y passatgers pera ls es-
mentats ports.

Consignatari a Tarragona:

En MARIÁN PERES

CARNICERIA

DE

JOSEP RIBAS

Carn fresca de bou, moltó y anjell.

Se serveixen tota classe d' encàrrecs y pro-
visions.

Cos del Bou, nom. 12.—TARRAGONA